

Országos Szakiskolai Közismereti Tanulmányi Verseny

2011/2012

TÖRTÉNELEM

III. (országos döntő) forduló

2012. április 28.

Szegedi Ipari, Szolgáltató Szakképző és Általános Iskola
Szeged-Móravárosi Tagintézménye

JAVÍTÓKULCS

Kedves Érdeklődő!

A feladatsor megválaszolására 60 perc állt rendelkezésére.

A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatták meg.

A feladatsort a 2012-es londoni olimpia tiszteletére „sportszerűen” állítottuk össze.

Középiskolai történelmi atlaszt biztosítottunk!

Azonos összpontszám esetén a szóbeli feladatrészt

eredménye alapján állapítottuk meg a sorrendet.

1. *Hagyományos (szakállas) magyar sportággal kezdünk – következzen az öttusa!* (9)

A feladathoz egy reformkori képsort kap. A képeken más sorrendben Batthyány Lajos, Eötvös József, Kossuth Lajos, Széchenyi István, Wesselényi Miklós látható.

A képek sorszámát legfeljebb öt lehetséges helyre tudja beírni. A képek alatt látható az öt „tusa”, amelyben a képen szereplők részt vehettek! Az egyes személyeket jelentő sorszámot minden olyan cellába írja be, amely vonatkozik az adott személyiségre!

Barátok	Közintézmény névadói	Politikai művek szerzői	Ellenfelek (riválisok)	Batthyány-kormány tagjai
1., 2.	1., 2., 3., 4., 5.	1., 2., 3., 4., 5.	2., 4.	2., 3., 4., 5.

(18 × 0,5 pont)

2. *Jöjjenek az ökölvívó mérkőzések!* (9)

Olvassa el az alábbi szemelvényt, majd válaszoljon a kérdésekre!

„Leghőbb vágyam volt, hogy az Isten kegyelméből még hátralévő éveimet a béke műveinek szentelhessem, és népeimet a háború áldozataitól és terheitől megóvhassam. A gondviselés másként határozott. Egy gyűlölettel telt ellenség üzelmei kényszerítettek, hogy a béke hosszú esztendei után kardot ragadjak Monarchiám becsületének védelmére, tekintélyének és hatalmi állásának megóvására és területi épségének biztosítására. (...) A határon bűnös áramlat csap át... Gyilkos merényletek egész sorozata s egy tervszerűen szőtt és keresztülvitt összeesküvés, melynek borzasztó sikere szíven talált Engemet és hű népeimet: ime, ezek messze látható véres nyomai a (...) titkos üzelmeknek. (...) visszautasította kormányomnak mérsékelt és igazságos kívánságait, és megtagadta azon kötelességek teljesítését, amelyek népek és államok békés együttélésének természetes és szükséges alapjai. Fegyveres erővel kell tehát államaim számára a belső nyugalom és az állandó külső béke nélkülözhetetlen biztosítékait megszerezni. Ebben a komoly órában tudatában vagyok elhatározásom egész horderejének s a Mindenható előtti felelősségnek. Mindent megfontoltam és meggondoltam. Nyugodt lelkiismerettel lépek a kötelesség útjára.”

(Ferenc József: *Népeimhez* című kiáltványából)

a) Nevezze meg a kiáltványban említett ellenséget!

.....*Szerbia*

b) Melyik évben született a kiáltvány?

.....*1914*

c) Milyen merényletre utal a „véres nyomok” kifejezés?

.....*A Sarjevóban történtre*

d) Az ezután megkezdett háborúban az Osztrák–Magyar Monarchia védekező vagy támadó háborút folytatott?

.....*Támadó*

e) Nevezzen meg egy olyan szövetséges nagyhatalmat, amelyre Ferenc József számíthatott a kezdődő háborúban!

.....*Németország*

f) Melyik három nagyhatalomra számíthatott az ellenfél?

.....*Anglia (Nagy-Britannia), Franciaország, Oroszország*

g) Mikor (év, hónap, nap) lépett háborúba Szerbia ellen az Osztrák-Magyar Monarchia?

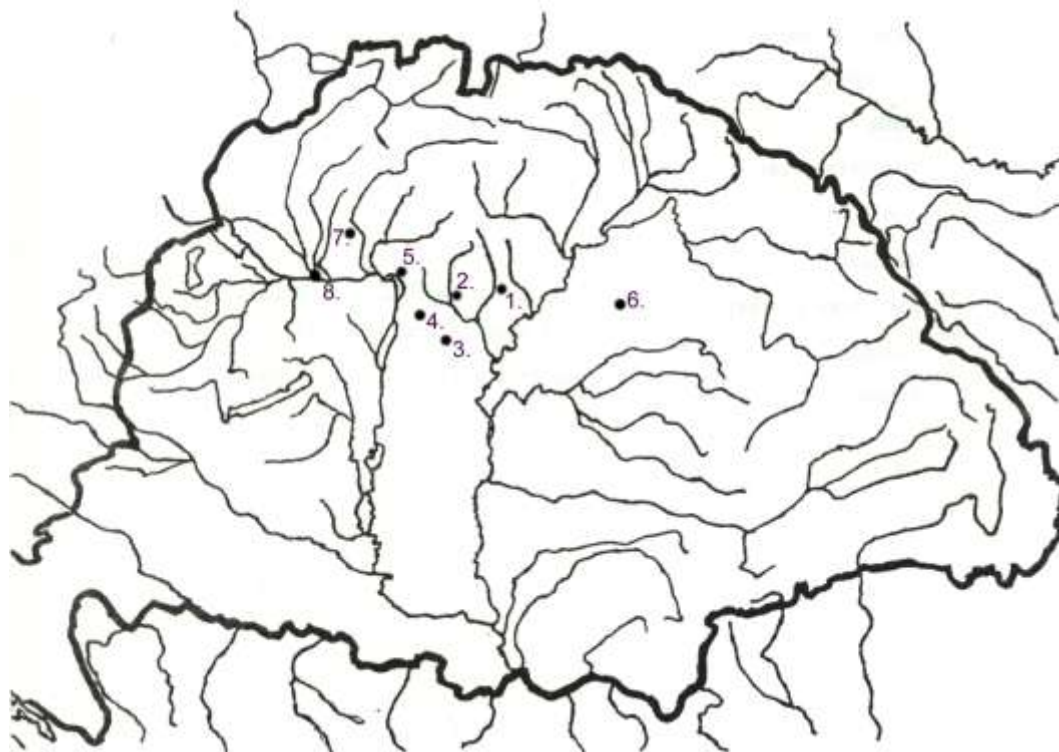
.....*1914. július 28.*

3. Hosszútávfutás jön!

(8)

A magyar forradalom és szabadságharc 1849. tavaszi történéseit tartalmazza a táblázat. Annak a helységnek (településnek) a nevét, amelyre az évszám alapján ráismer, írja a második oszlopba, majd a sorszámot a táblázat alatti vaktérkép megfelelő pontjához! Használja az atlaszt!

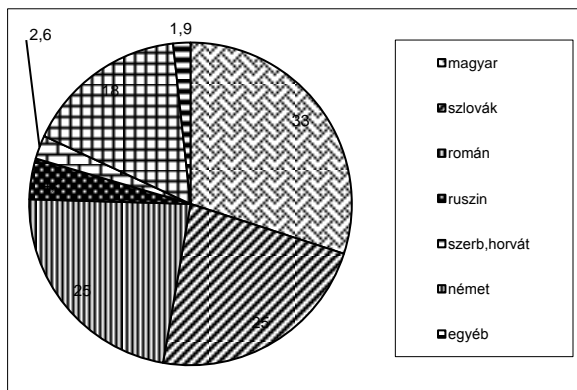
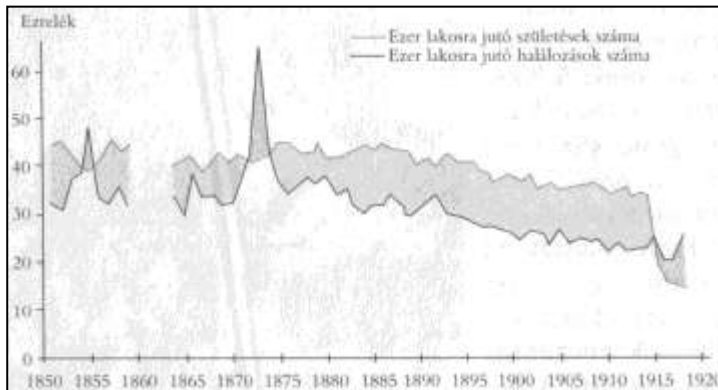
Sorszám	A helység neve	A csata, ill. a politikai esemény időpontja
1.	<i>Kápolna</i>	1849. február 26–27.
2.	<i>Hatvan</i>	1849. április 2.
3.	<i>Tápióbicske</i>	1849. április 4.
4.	<i>Isaszeg</i>	1849. április 6.
5.	<i>Vác</i>	1849. április 10.
6.	<i>Debrecen</i>	1849. április 14.
7.	<i>Nagysalló</i>	1849. április 19.
8.	<i>Komárom</i>	1849. április 22.

4. Távolugrás következik!

(7)

A dualizmus korának népmozgásait bemutató ábrákat közlünk. Ezek segítségével válaszoljon a kérdésekre!

A Magyarországról kivándorlók etnikai összetétele

a) Mi az oka az 1870-es években a halálozások nagyarányú növekedésének?

.....*járványok (kolera)/árvizek*

b) Milyen politikai oka van annak, hogy 1915-ben a születések száma jóval kevesebb a halálozásoknál?

.....*a világháború*

c) A karikatúra milyen okra vezeti vissza a kivándorlást?

a nagybirtokosok/arisztokraták kizsákmányolásának/élősködésének, a földosztás hiányának (más hasonló értelmű válasz is elfogadható)

d) Hova vándorolnak ki a legtöbben?

.....*Amerikába (USA-ba)*

e) A kördiagram alapján a magyarok mellett kiket érintett leginkább a kivándorlás?

.....*szlovákok, románok*

f) A magyarok javára vagy a kárára változtak az etnikai arányok?

.....*javára*

5. Foglalkozzunk a technikai sportágakkal!

(6)

Az alábbiakban találmányokról lesz szó. A találmányokat összekapcsoljuk egy ön által jól ismert XIX–XX. század fordulóján élt személlyel. Döntse el, hogy az adott találmány már létezett-e az ő idejében! Karikázza be a helyes választ! (I: igen, N: nem)

- a) Lincolnek lőhettek-e géppuskával az amerikai polgárháborúban? I N
- b) Bismarck autóval ment az 1878-as berlini kongresszus helyszínére? I N
- c) Telefonálhatott-e II. Miklós orosz cár III. Napóleonnak az 1893-as szerződés-kor? I N
- d) Utazhatott-e repülőgéppel Viktória királynő 1901 januári temetésére II. Vilmos? I N
- e) Világgá kürtölhette-e a rádió Ferenc Ferdinánd és felesége halálhírét? I N
- f) Megjósolhatta-e az Eötvös Loránd féle torziós inga a Vezúv első világháborús kitörését? I N

6. Következnek a sprintszámok!

(8)

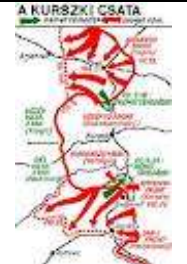

Rövid, villámgyors, képzeletbeli üzeneteket olvashat az alábbiakban a két világháború közötti magyar történelem jeles személyiségeitől. Írja az üres cellákba, hogy kik lehetnek ők!

	Üzenet	Név
1.	Ellenfeleim „vörös grófnak” tartottak.	<i>Károlyi Mihály</i>
2.	Külügyi népbiztosságom Clemenceauval elcserélném!	<i>Kun Béla</i>
3.	Nagyszerű Hunyadi után kormányzónak lenni!	<i>Horthy Miklós</i>
4.	Tudós, cserkész, miniszterelnök – mind én lennék?	<i>Teleki Pál</i>
5.	Én lettem volna a földreform atyja?	<i>Nagyatádi Szabó István</i>
6.	10 év folyamatosan a kormány élén.	<i>Bethlen István</i>
7.	Iskolát, kutatóintézetet, kultúrfőlényt!	<i>Klebelsberg Kunó</i>
8.	Gömbölininek csúfoltak a hátam mögött.	<i>Gömbös Gyula</i>

7. És itt a birkózás!

(8)

Kik a szembenálló felek? Az alábbi táblázatban a képek alatt dölten írt négy nevet írja a megfelelő csata alatti cellában lévő pontsorra, majd az alatta lévő sorban sorszámozással adja meg az ütköztek időrendi sorrendjét is (1. a legrégebben történt esemény)!

			
Fordulat a keleti fronton	Fordulat Észak-Afrikában	A világtörténelem legnagyobb páncélos ütközete	A legnagyobb partraszállás
<i>Eisenhower, Paulus, Rommel, Zsukov</i>			
Csujkov – <i>...Paulus...</i>	Montgomery – <i>...Rommel...</i>	<i>...Zsukov...</i> – Manstein	<i>...Eisenhower...</i> – Rundstedt
2.	1.	3.	4.

8. *Végre itt vannak a vívás csapatversenyek!* (10)

Az alábbiakban a huszadik század közepének jelentős politikusait kell egy „csapatba” (pártba) besorolni. A párt mellé a szervezet hivatalos betűszavát, aztán az oda tartozó 3-3 politikus sorszámát kell beírnia!

1.	Bajcsy-Zsilinszky Endre	7.	Kádár János
2.	Bibó István	8.	Marosán György
3.	Erdei Ferenc	9.	Rákosi Mátyás
4.	Nagy Ferenc	10.	Szakasits Árpád
5.	Nagy Imre	11.	Tildy Zoltán
6.	Kovács Imre	12.	Kéthly Anna
<i>A párt neve</i>		<i>Betűszava, rövidített neve</i>	
<i>A vezető politikusai</i>			
Kisgazdapárt	FKGP	1., 4., 11.	
Kommunista párt	MKP	5., 7., 9.	
Parasztpárt	NPP	2., 3., 6.	
Szociáldemokrata párt	(M)SZDP	8., 10., 12.	

(4 + 12 × 0,5 pont)

9. *A végén kukkantsunk be az olimpia sajtóközpontjába! Tudósítsunk!* (5)

Az alábbi táblázatban több különböző médiumot hasonlítunk össze az információszerezés előnyei és hátrányai szempontjából. Nevezze meg a médiumot az alábbi választékból!

Internet, Könyv, Rádió, Televízió, Újság

<i>A legfőbb jellemzője</i>	<i>Médium</i>
Részletes háttérinformációkhoz is hozzájuthatunk. Bármikor elővehetjük. A leginkább ellenőrzött, megbízható információkat tartalmazza.	Könyv
Az aktuális eseményekről – általában másnap – értesülhetünk.	Újság
Érdekes, multimedialis, azonnali hírek, képes-hangos tudósítások. Magas információ-tartalom jellemzi.	Televízió
Magas információérték, auditív eszközök segítségével. Gyors információközvetítés.	Rádió
Gyors, gyakran nagyon aktuális multimedialis információ. Szabadon válogathatunk, bele is nyúlhatunk.	Internet